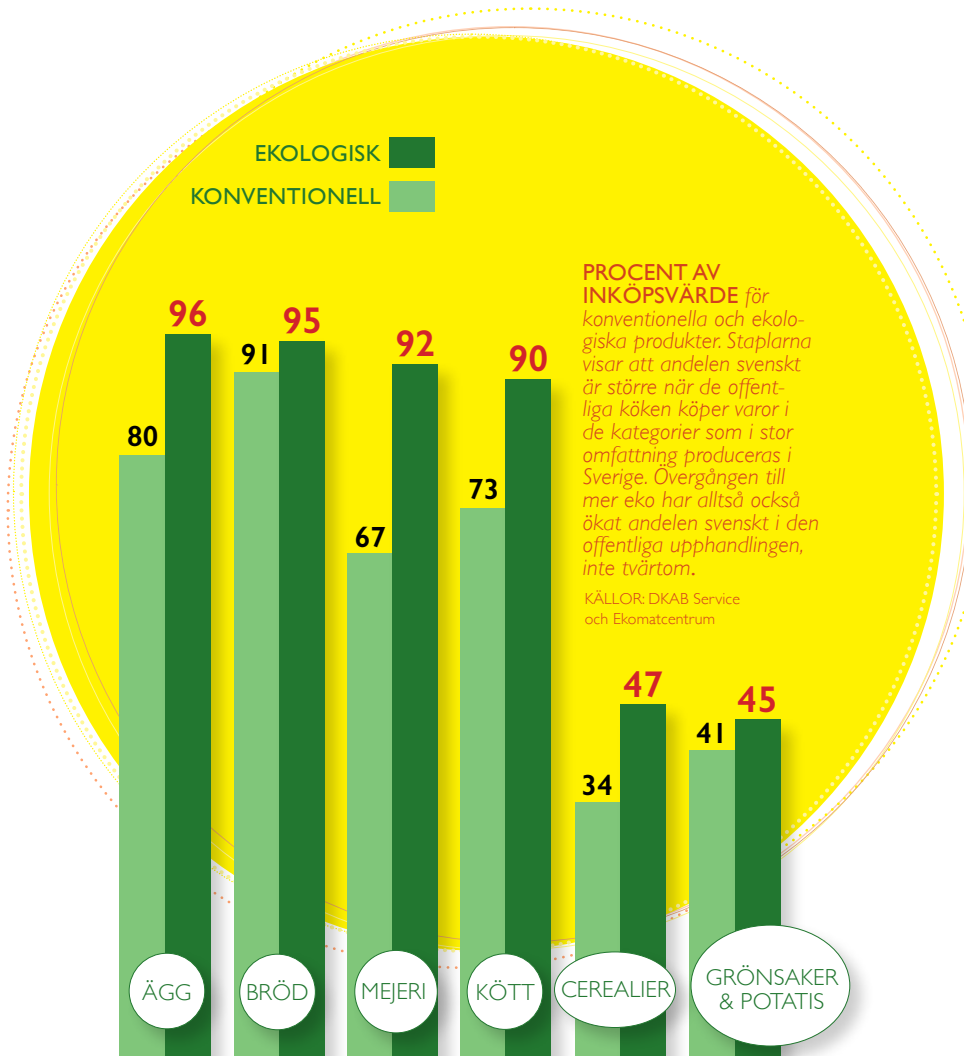

Myter frodas i debatten om ekomål

EKOMATEN I OFFENTLIG SEKTOR HAR ÖKAT ANDELEN SVENSKT

När offentliga sektorn köper ekologiskt är andelen svenska jordbruksprodukter klart större än när de köper konventionellt.

Det visar en färsk sammanställning av faktiska inköpsdata från 120 kommuner och landsting. Alltså tvärtom mot vad LRF och allianspartierna hävdade senaste månaden.

Regeringens nya ekomål presenterades tillsammans med livsmedelsstrategin i början av mars. Socialdemokraterna och Miljöpartiet vill att 30 procent av jordbruksmarken och 60 procent av matinköpen i den offentliga sektorn ska vara ekologiska 2030.

Utspellet ledde till ilska reaktioner från LRF och allianspartierna och upprördheten handlade framför allt om en befarad import av ekologisk mat.

Thomas Bertilsson, LRFs näringspolitiska chef, sade i en intervju i Land:

– Om man tvingar det offentliga att importera bara för att möta det här kravet på 60 procent ekologiskt så går det precis tvärtom mot den nationella livsmedelsstrategins övergripande mål att öka den svenska produktionen.

Telefon: 020-61 62 63 · E-post: certifiering@smak.se · www.smak.se

SMAK
CERTIFIERING AB

Vi visar att du har koll på läget

Det svenska branschägda certifieringsorganet som jobbar prisvärt i hela landet

➔ **Allianspartierna** hakade på i medierna och i sina riksdagsmotioner om livsmedelsstrategin. Flera varnade för att konsumtionsmålet skulle leda till import av ekologiskt kött från "länder där regnskog skövlas för att möjliggöra naturbetesmarker". Centern tyckte att man i stället för nya mål borde utreda "varför svenska ekologiska producenter i dag inte kan hävda sig gentemot ekologiska produkter från utlandet".

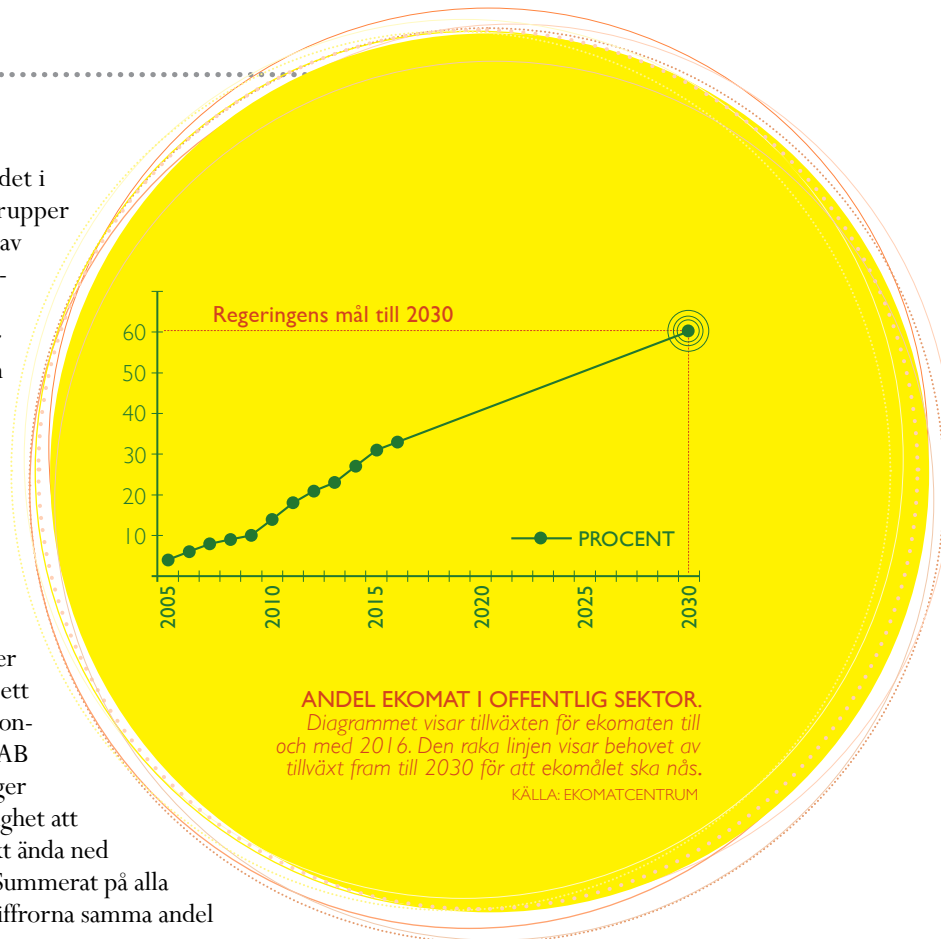
Men ingenstans fanns några siffror på hur stort problemet egentligen är eller om det ens är ett problem. Hur mycket har de växande ekoinköpen hittills ökat matimporten i offentliga sektorn?

Eva Fröman på Ekomatcentrum, som gör en årlig statistik över ekoinköpen i kommuner och landsting har jobbat med rådgivning om ekomat till offentliga sektorn sedan 1990-talet.

–Vi kan inte se någon motsättning alls mellan svenskt och ekologiskt, säger hon.

–Tvärtom är det i många produktgrupper nu en stor andel av vad vi kallar "svenskologiskt", alltså livsmedel som är både svenska och ekologiska.

Sedan ett par år har Ekomatcentrum tillgång till mycket detaljerad information från cirka 120 av landets kommuner och landsting via ett samarbete med konsultföretaget DKAB Service AB. Det ger bland annat möjlighet att se andelen svenskt ända ned på produktnivå. Summerat på alla produkter visar siffrorna samma andel

"Hittills har alltså omläggningen till ekologiskt i de offentliga köken ökat andelen produkter från det svenska jordbruket, inte minskat den."

svenskt för de ekologiska och de konventionella inköpen, drygt 60 procent. Men delar man upp siffrorna på enskilda produktgrupper framträder tydliga skillnader. I nästan alla de produktgrupper där det finns en stor svensk produktion är andelen svenskt större i de ekologiska inköpen än i de konventionella. Det gäller spannmålsprodukter, grönsaker och alla animalieprodukter.

För kött, mejeriprodukter och ägg är andelen svenskt av de konventionella inköpen 70 till 80 procent. Men av de ekologiska inköpen är det 90 procent svenskt eller mer i alla tre produktgrupperna (se diagrammet på sidan 9). På konventionella sidan är andelen svenskt högre framförallt av produkter som inte har någon koppling alls till

jordbruket, till exempel fisk. Men även för frukt och bär är andelen svenskt högre i de konventionella inköpen, även om ingen av siffrorna är imponerande: 6 procent svenskt av den konventionella frukten, 2 procent av den ekologiska.

Hittills har alltså omläggningen till ekologiskt i de offentliga köken ökat andelen produkter från det svenska jordbruket, inte minskat den. Men det kanske kommer att ändras om ekoinköpen måste öka väldigt snabbt för att klara regeringens mål? Då kanske den svenska produktionen inte klarar att hänga med? Nej, där finns inte heller någon rimlig anledning till oro. De nya ekomålen är så försiktigt satta att de innebär en något långsammare

ökningstakt än hittills (som framgår av diagrammet till vänster).

Dessutom står de offentliga köken för en så liten andel av den totala livsmedelskonsumtionen – cirka 4 procent – att även stora förändringar gör liten skillnad för helheten. Större skäl till oro i så fall för efterfrågan från privatkonsumenter. Ökningen till 60 procent ekologiskt i offentlig sektor motsvarar cirka 2,5 miljarder i ökade inköp över 14 år, på en total ekomarknad som redan i dag är över 25 miljarder kronor. Tillväxten på resten av marknaden lär bli många gånger större. Bara från 2015 till 2016 ökade den sammanlagda eko-försäljningen med nära 4 miljarder.

TEXT PETER EINARSSON

EKOBRISTEN
En affärsmöjlighet för svenskt lantbruk
Läs mer på bliekobonde.nu

Arla axfood coop ICA KRAV Lantmännen HÅSCAN Ekologiska Lantbrukarna

Vi köper din skörd 2017

Vi satsar på ekologisk foderproduktion och spannmålsinköp i Svenska Foder. Det är en expansiv och spännande marknad.

Du som är ekoodlare, hör av dig till oss! Just nu har vi bra priser på ny skörd 2017. Passa på!

Kontakta oss för mer information!

SVENSKA FODER
www.svenskafoder.se • Vxl 0510-828 00